

Doložka vybraných vplyvov

1. Základné údaje	
Názov materiálu	
Národný strategický rámec na podporu rodiny a demografického vývoja do roku 2030	
Predkladateľ (a spolupredkladateľ)	
Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky	
Charakter predkladaného materiálu	☒ Materiál nelegislatívnej povahy
	☐ Materiál legislatívnej povahy
	☐ Transpozícia práva EÚ
V prípade transpozície uveďte zoznam transponovaných predpisov:	
Termín začiatku a ukončenia PPK	
Predpokladaný termín predloženia na pripomienkové konanie	November 2022
Predpokladaný termín začiatku a ukončenia ZP**	December 2022
Predpokladaný termín predloženia na rokovanie vlády SR*	
2. Definovanie problému	
Slovenská spoločnosť prechádza neustálym spoločenským, demografickým a ekonomickým vývojom. Od roku 2004 sa prehĺbila demografická kríza, ktorej prvotným pôvodcom je dlhodobá nedostatočná pôrodnosť, veľké zmeny sú v procese sobášnosti a rozvodovosti, predlžovanie dĺžky ľudského života, opatrenia na zosúladenie práce a rodinnej starostlivosti o členov rodiny nie sú dostatočné, prehlbujú sa regionálne rozdiely, migrácia mladých zo Slovenska je vysoká. Zároveň Slovensko, ako aj ďalšie európske krajiny, sa nachádza v zložitej dobe – pandémie ochorenia COVID-19, vojnový konflikt na Ukrajine, inflácia a aktuálna energetická kríza sú náročným a ťažkým obdobím.	
3. Ciele a výsledný stav	
Hlavným cieľom je podpora rodín v ich funkciách, jednotlivých etapách vývoja rodiny, ako aj v zložitých životných situáciách, ktoré nedokážu v intenciách vlastných zdrojov prekonať. Kľúčové miesto pri zabezpečovaní životných podmienok rodín má mať komunálna rodinná politika, ktorá zohľadňuje špecifické podmienky jednotlivých regiónov a obcí, najmä z hľadiska bývania a tvorby pracovných miest, služieb pre rodiny, vytvárania podmienok na aktívne prežívanie voľného času a i. a podieľa sa na tvorbe životných podmienok pre občanov a ich rodiny, za ich aktívnej spoluúčasti. Dôležitosť a oprávnenosť cieľov a opatrení podporujú aj výsledky Národného prieskumu hodnôt Slovenska 2021, z ktorých vyplýva, že sa na prvých miestach umiestnili hodnoty „rodina“ a „kvalita života“. Rodina ako osobná hodnota, na ktorej obyvateľom Slovenska najviac záleží a ktorá ich najviac vystihuje. Kvalita života ako spoločenská hodnota, ktorú si obyvatelia Slovenska najviac želajú.	
4. Dotknuté subjekty	
Uveďte subjekty, ktorých sa zmeny predkladaného materiálu dotknú priamo aj nepriamo: Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny, Ministerstvo dopravy a výstavby Slovenskej republiky, Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky, Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky, Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, Ministerstvo financií Slovenskej republiky, Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Ministerstvo investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie Slovenskej republiky, Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky, Štatistický úrad, VÚC, obce a rodiny.	
5. Alternatívne riešenia	
Neprijatie Národného strategického rámca na podporu rodiny a demografického vývoja do roku 2030 by znamenalo nesplnenie úlohy vyplývajúcej z Programového vyhlásenia vlády pre roky 2021 – 2024. Zároveň by chýbala identifikácia výziev a stanovenie zámerov v danej oblasti a to by zapríčinilo prijatie nekomplexných a nedostatočných opatrení v nadväzujúcom Akčnom pláne na podporu rodiny a demografického vývoja v SR 2023 -2030.	
6. Vykonávacie predpisy	
Predpokladá sa prijatie/zmena vykonávacích predpisov? ☐ Áno ☒ Nie	

Ak áno, uveďte ktoré oblasti budú nimi upravené, resp. ktorých vykonávacích predpisov sa zmena dotkne:

7. Transpozícia práva EÚ

8. Preskúmanie účelnosti

Na strategický rámec nadviaže v roku 2023 Akčný plán na podporu rodiny a demografického vývoja v SR 2022 -2030, v ktorom budú rozpracované konkrétne úlohy a opatrenia s určením gestorstva a finančné alokácie, merateľné ukazovatele, monitoring a evaluácia.

* vyplniť iba v prípade, ak materiál nie je zahrnutý do Plánu práce vlády Slovenskej republiky alebo Plánu legislatívnych úloh vlády Slovenskej republiky.

** vyplniť iba v prípade, ak sa záverečné posúdenie vybraných vplyvov uskutočnilo v zmysle bodu 9.1. jednotnej metodiky.

9. Vybrané vplyvy materiálu

Vplyvy na rozpočet verejnej správy z toho rozpočtovo zabezpečené vplyvy, v prípade identifikovaného negatívneho vplyvu	☐ Pozitívne	☐ Žiadne	☒ Negatívne
	☐ Áno	☒ Nie	☐ Čiastočne
v tom vplyvy na rozpočty obcí a vyšších územných celkov z toho rozpočtovo zabezpečené vplyvy, v prípade identifikovaného negatívneho vplyvu	☐ Pozitívne	☒ Žiadne	☐ Negatívne
	☐ Áno	☐ Nie	☐ Čiastočne
Vplyvy na podnikateľské prostredie z toho vplyvy na MSP Mechanizmus znižovania byrokracie a nákladov sa uplatňuje:	☐ Pozitívne	☒ Žiadne	☐ Negatívne
	☐ Pozitívne	☐ Žiadne	☐ Negatívne
	☐ Áno		☐ Nie
Sociálne vplyvy	☐ Pozitívne	☒ Žiadne	☐ Negatívne
Vplyvy na životné prostredie	☐ Pozitívne	☒ Žiadne	☐ Negatívne
Vplyvy na informatizáciu spoločnosti	☐ Pozitívne	☒ Žiadne	☐ Negatívne
Vplyvy na služby verejnej správy pre občana, z toho vplyvy služieb verejnej správy na občana vplyvy na procesy služieb vo verejnej správe	☐ Pozitívne	☒ Žiadne	☐ Negatívne
	☐ Pozitívne	☒ Žiadne	☐ Negatívne
Vplyvy na manželstvo, rodičovstvo a rodinu	☐ Pozitívne	☒ Žiadne	☐ Negatívne

10. Poznámky

11. Kontakt na spracovateľa

Mesárošová Tereza, Mgr. – email: tereza.mesarosova@employment.gov.sk; Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky, Sekcia rodinnej politiky.

12. Zdroje

Pri príprave predkladaného dokumentu sa vychádzalo z medzinárodných strategických dokumentov a záväzkov, ktoré na dlhšie obdobie ovplyvňujú vývoj v národných podmienkach (napr.

Pre účely prvotných expertíz a spracovania východiskovej analýzy prioritných oblastí bola ustanovená expertná pracovná skupina zložená z odborníkov pre problematiku demografie, bývania, ekonomiky, trhu práce a zamestnanosti, zosúladenia starostlivosti o rodinu so zamestnaním a návratovej migrácie. Výsledkom práce

expertnej pracovnej skupiny bola vstupná analýza. Do procesu tvorby strategického rámca boli zapojení aj zástupcovia štátnej správy – Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny, Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky, Ministerstvo dopravy a výstavby, VÚDPA, IVPR. Do ďalšieho procesu boli zapojení zástupcovia územnej samosprávy a občianskeho sektora prostredníctvom ich členstva Rady vlády Slovenskej republiky pre rodiny a demografický vývoj.

13. Stanovisko Komisie na posudzovanie vybraných vplyvov z PPK č. ....
(v prípade, ak sa uskutočnilo v zmysle bodu 8.1 Jednotnej metodiky)

Súhlasné   Súhlasné s návrhom na dopracovanie   Nesúhlasné

Uved'te pripomienky zo stanoviska Komisie z časti II. spolu s Vaším vyhodnotením:

14. Stanovisko Komisie na posudzovanie vybraných vplyvov zo záverečného posúdenia č. 305/2022 (v prípade, ak sa uskutočnilo v zmysle bodu 9.1. Jednotnej metodiky)

Súhlasné   Súhlasné s návrhom na dopracovanie   Nesúhlasné

Uved'te pripomienky zo stanoviska Komisie z časti II. spolu s Vaším vyhodnotením:

K vplyvom na rozpočet verejnej správy

V doložke vybraných vplyvov je označený negatívny vplyv na rozpočet verejnej správy, ktorý nie je rozpočtovo zabezpečený. V analýze vplyvov v tabuľke č. 1 je kvantifikovaný nárast výdavkov v sume 97 344 eur v rokoch 2023 až 2025 každoročne v súvislosti so zvýšením počtu zamestnancov o 3 osoby. V materiáli predloženom na medzirezortné pripomienkové konanie sa uvádzalo, že materiál nemá vplyv na rozpočet verejnej správy, nakoľko sa jedná o strategický dokument nelegislatívnej povahy.

Komisia žiada, aby všetky vplyvy vyplývajúce z predloženého materiálu boli zabezpečené v rámci schválených limitov výdavkov a limitu počtu zamestnancov dotknutého subjektu verejnej správy na príslušný rozpočtový rok, bez dodatočných požiadaviek na štátny rozpočet. V nadväznosti na uvedené je potrebné zosúladiť doložku vybraných vplyvov a analýzu vplyvov tak, aby z nich nevyplýval rozpočtovo nekrytý vplyv.

Vyhodnotenie MPSVR SR:

Na záverečné posúdenie vybraných vplyvov zaslal predkladateľ materiál nelegislatívneho charakteru z dôvodu, že po pripomienkovom konaní došlo v rámci doložky k zmene v identifikácii vplyvov, z toho dôvodu nebolo možné, aby sa tieto skutočnosti nachádzali v materiáli predloženom na medzirezortné pripomienkové konanie. Predmetné výdavky nie je možné zohľadniť v rámci schválených limitov výdavkov a limitu počtu zamestnancov MPSVR SR.

Komisia odporúča doplniť analýzu stavu na Slovensku (kapitola 3.) tak, aby bola v súlade s navrhovanými prioritnými oblasťami.

Odôvodnenie: Smerovanie a opatrenia v jednotlivých prioritných oblastiach sú poväčšine navrhnuté tak, aby cielili podporu pre rodiny a pozitívneho demografického vývoja na Slovensku. Komisia má však za to, že zdôvodnenie dôležitosti týchto opatrení nie je dostatočné, rovnako v mnohých prípadoch chýba dôkladná analýza súčasného či východiskového stavu. Uvedenie týchto skutočností by pomohlo lepšie vysvetliť význam jednotlivých opatrení a cieľov. Aktuálny dokument na druhej strane prezentuje vo veľkom detaile stav slovenskej spoločnosti v otázkach pôrodnosti, sobášnosti a rozvodovosti, aj štruktúry rodín, pričom v samotných opatreniach sa ich dotýka iba okrajovo. Zároveň sú

opatrenia, ktoré sú priamo zamerané na podporu manželstva a pôrodnosti, menej adresné a nesystematické. Vzhľadom na ambície, ktoré má uvedené vo svojich prioritných oblastiach, je nutné poznamenať, že situácia slovenských rodín je omnoho komplikovanejšia a komplexnejšia než uvedené faktory. Komisia preto odporúča doplniť detailnejšiu analýzu stavu o popis súčasného stavu v oblasti chudoby a o vplyvoch chudoby na vývin dieťaťa, domáceho násillia, postavenia rodín osamelých rodičov, nezamestnanosti v rámci rodín a pod. Rovnako Komisia odporúča zvážiť skrátenie rozsahu v kapitole 3 (plodnosť, sobášnosť a rozvodovosť, štruktúra rodín).

Komisia odporúča prehodnotiť argumentáciu pre jednotlivé prioritné oblasti a podložiť ju dodatočnými poznatkami a dôkazmi z akademickej literatúry a/alebo medzinárodnej dobrej praxe.

Odôvodnenie: Viacero argumentov v jednotlivých prioritných oblastiach nie je podložených relevantnými zisteniami a odbornými poznatkami a kvôli tomu pôsobia skôr ako prezentovanie názoru autora/autorov dokumentu. Jedným z príkladov je problém s nedostatkom času stráveného s deťmi, pričom výskumy poukazujú na rast množstva času rodičov stráveného s deťmi. Taktiež bol dokázaný aj pozitívny vzťah medzi dosiahnutým vzdelaním (matky) a časom stráveným s rodinou. Podobne nepodložene pôsobí aj výsledná interpretácia ukazovateľa HDI (Index ľudského rozvoja), ktorý pozostáva z viacerých faktorov než len očakávaná dĺžka dožitia. Komisia odporúča doplniť čo najaktuálnejšie závery odborných kvalitatívnych a/alebo kvantitatívnych analýz, ktoré by podložili tvrdenia v predloženom dokumente, napríklad o nefunkčnosti rodiny osôb rovnakého pohlavia, či faktory ovplyvňujúce príliv ľudského kapitálu. V niektorých prípadoch je vhodné uviesť príklady zahraničnej praxe, napr. podporu rodičov v zamestnaní či využívanie flexibilného pracovného času a jeho foriem v krajinách s dlhoročnou praxou. Zároveň odporúčame prehodnotiť, ktoré argumenty obsahovo a tematicky patria do materiálu tohto charakteru a v prípade potreby ich z materiálu odstrániť. Príkladom je prioritná oblasť „Trh práce a zamestnanosť“, kde je podľa Komisie možné strategické smerovanie a opatrenia zredukovať, priradiť k niektorej z ostatných prioritných oblastí a východiskovú analýzu oblasti explicitne prepojiť s témou podpory rodiny a demografického vývoja.

Pripomienky v bodoch 2 a 3 boli uplatnené aj v rámci MPK a boli predkladateľom vyhodnotenú ako čiastočne akceptované, čo MF SR nepovažuje za dostatočné a naďalej ich uplatňuje.

Vyhodnotenie MPSVR SR:

Predmetné pripomienky boli zohľadnené a čiastočne akceptované v rámci medzirezortného pripomienkového konania a vzhľadom na časť 1, bod 3.2 *Jednotnej metodiky na posudzovanie vybraných vplyvov* sa predkladateľ danými pripomienkami viac nebude zaoberať.